

TÁMOP- 3.2.4.A - 11/1 – 2012 - 0056 „A tudás Patakja” című pályázat 2014. januári programjai

Teológiai szakmai program (13)

Időpont: 2014. január 22. 15:00 – 16:00

Téma megnevezése: Bibliaismereti vetélkedő Máté evangéliuma alapján

Előadó és moderátor: Nádas Erika lelkész - vallástanár

Helye: Sárospataki Református Kollégium, Általános iskola

Könyvtárismereti felkészítés (10)

Időpont: 2014. január 23. 9:45 – 10:45

Téma megnevezése: A könyvrestaurálás fontossága a könyvtár életében

Előadó: Wallinger Mónika könyvrestaurátor

Helye: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei, Gutenberg terem

Irodalmi est (11)

Időpont: 2014. január 28. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: Béres Ferenc, a pataki diák

Előadó: Kántorné Bak Adrienn középiskolai tanár

Helye: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Szikszai terem

Irodalmi kör (8)

Időpont: 2014. január 30. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: "Meg kell újulnod, mert különben elvesztél." Az esszéista és szépíró Makkai Sándor.

Előadó: Antal Attila főiskolai tanár

Helye: Sárospataki Ref. Teológiai Akadémia, Szikszai terem

Teológiai szakmai program (13)

Időpont: 2014. január 22. 15:00 – 16:00

Téma megnevezése: Bibliaismereti vetélkedő Máté evangéliuma alapján

Előadó és moderátor: Nádasi Erika lelkész - vallástanár

Helye: Sárospataki Református Kollégium, Általános iskola

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Teológiai szakmai program

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

Bibliaismereti vetélkedő Máté evangéliuma alapján

című előadásra

Előadó: Nádasi Erika

Időpontja:

2014. január 22. (szerda) 15 óra

Helyszín: *Sárospataki Református Kollégium,
Általános Iskola*

Összefoglalás

„Ne félj, csak higgy, és meggyógyul.” Lk 8, 50

Ezzel az igeverssel kezdődött az a bibliaismereti verseny, amely 2014. január 22-én került megrendezésre a Sárospataki Református Kollégium Általános Iskolájában a Tudás patakja projekt támogatásával. A versenyre felső tagozatos diákjainkat hívogattuk és buzdítottuk, hogy tanulmányozzák a Lukács evangéliumban lévő gyógyítási történeteket.

A keresztyén nevelésben legfontosabb, hogy Jézus cselekedeteire rámutassunk. Valljuk, hogy csak így lesznek gyermekeink olyan felnőttek, akik egészségesebb lelki és testi egységben és rendben élnek Istennel, a természettel, a világgal, a kozmosszal, amelynek ők is részei. Felnövekedvén olyan emberek lesznek, akik felelősséget tudnak vállalni nemcsak magukért, de másokért is. Ebben az evangéliumok történetei példák a számunkra, hiszen Jézus ereje által nemcsak a testi, fizikális, de a lelki betegségekben is gyógyulás következett be.

A versenyre a diákjaink - akik szép számmal jelentkeztek erre a megmérettetésre - négy fős csapatokban nevezhettek, 5. és 6. illetve 7. és 8. évfolyamokon. A versenyzőknek legelőször, az írásbeli részben egy tesztet kellett kitölteniük, majd a szóbeli rész villámkérdéseire, Jézus életével, gyógyításával kapcsolatos részleteket kellett helyesen válaszolniuk. Természetesen a jutalmazás sem maradhatott el a megmérettetés után. Diákjainkkal együtt reméljük, hogy más alkalommal is sor kerülhet ilyen vidám hangulatú de mégis komoly küzdelemre, mely által játékos formában tanulhatjuk a Szentírás életre vezető ígét.

Könyvtárismereti felkészítés (10)

Időpont: 2014. január 23. 9:45 – 10:45

Téma megnevezése: A könyvrestaurálás fontossága a könyvtár életében

Előadó: Wallinger Mónika könyvrestaurátor

Helye: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei, Gutenberg terem

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Könyvtárismereti felkészítés

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

A könyvrestaurálás fontossága a könyvtár életében
című előadásra

Előadó: Wallinger Mónika

Időpontja:

2014. január 23. (csütörtök) 9:45 óra

Helyszín: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei,
Gutenberg terem

Összefoglalás

Az előadás témája három pontra épült fel, melyet az előadó kivetített képekkel illusztrált.

1. Nagyon sokfajta műtárgyat őriznek a különböző őrzési helyek. Ezeknek az értékeknek, megóvásuk érdekében sokszor különböző állományvédelmi szempontok figyelembe vételével, teremtik meg a szakemberek az ideális körülményeket.

Állományvédelmi veszélyek ismertetése és bemutatása képeken keresztül történt. Úgymint: a légszennyezettség, fény általi károkozások, nedvesedés okozta penészesedés, egyéb korróziós, eróziós folyamatok bemutatása. Szóba kerültek rágcsálók, és rovarok okozta kártételek, de megemlíthetők a védelmi rendszerek a lopások elkerülésére is.

2. Előadás második felében a hallgatóság megismerte a papír- és könyvrestaurátor állományvédelmi feladatait a könyvraktárakban. Az előadó szólt a megfelelő pára- és hőmérséklet fontosságáról, könyvek védelmét szolgáló dobozokról és más állapot megtartó módszerek alkalmazásáról.

3. Az előadás harmadik részében képekkel illusztrált restaurálási folyamatok kerültek bemutatásra. Itt nem csak az került megvilágításra, hogy hogyan válik újra használhatóvá egy könyv, hanem az is, hogy, mi okozta állapotának romlását, és ezt hogy lehet helyrehozni a restaurátori etika szabályai szerint. Bemutatásra kerültek nagy értékű könyvek, valamint azok sérülései, és a különböző technikák, melyek fő alapelve a visszabonthatóság szem előtt tartása. Zárásként, a pályaválasztás előtt lévő gyerekeknek tájékoztatást hallhattak arról, hogy hányféle és milyen úton lehet eljutni ahhoz, hogy valaki a restaurátor szakma valamelyikét elsajátíthassa.

Irodalmi est (11)

Időpont: 2014. január 28. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: Béres Ferenc, a pataki diák

Előadó: Kántorné Bak Adrienn középiskolai tanár

Helye: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Szikszai terem

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Irodalmi est

A Sárospataki Református Kollégium szeretettel meghívja Önt a

Béres Ferenc, a pataki diák
című előadásra

Előadó: Kántorné Bak Adrienn
Időpontja:

2014. január 28. (kedd) 19 óra

Helyszín: Sárospataki Református Teológiai Akadémia,
Szikszai terem

Összefoglalás

Béres Ferenc egy cserhádi kis faluban, Gagybátorban született 1922-ben sok gyerekes családban. A népdal iránti szeretetét és tehetségét a szüleitől örökölte. Gyerekkorában otthon a családban esténként énekeltek, és ez oly mélyen ivódott bele kicsiny korától, hogy a továbbiakban, mint a levegő, életszükségletté vált számára. Az általános iskolát szülőfalujában végezte el, ahol Béky Miklós kántortanító a hangszeres zenét is megtanította diákjainak. Béres Ferenc furulyán kezdett el játszani és egyre több népdalt szólaltatott meg ezen a hangszeren. Testvére Béres János, mint zenetanár és furulyaművész vált ismertté. Általános iskolai tanulmányainak befejeztével tanárai kérték szüleit, hogy taníttassák tovább gyermeküket. Így kerülhetett a Sárospataki Református Kollégiumba, amely intézmény mindig arról volt híres, hogy felkarolta a tehetséges, de szegény sorsú gyermekeket, hogy azok tanulhassanak. 1934 szeptemberében lépte át az iskola kapuját és az itt eltöltött évek szellemisége a magyar nép iránti szeretete az egész életét végigkísérte. 12 éves korától 16 esztendőig a Kisinternátus lakója volt. Több később neves évfolyamtársával együtt koptatta a neves Alma Mater padjait. Híres pataki tanár generáció kezei alatt formálódtak a két világháború között a kisdíákok. Közéjük tartozott Bálint József, azaz az akkori diákok nevezéktana szerint „Jofi bácsi”, aki a rajzolás és festés rejtjelmeibe vezette be diákjait. Ő figyelt fel a rajzolás közben dúdolgató Béres Ferenc tiszta, bársonyos hangjára. Szabó Ernőnek, az iskola ének-zene tanárának is feltűnt a fiú szép énekhangja, ezért külön is foglalkozott vele.

1941-ben Miskolcon fa- és fémipari technikus végzettséget szerzett, majd a Pázmány Péter Egyetemen művészettörténet- néprajz szakon tanult.

1945-ben Budapestre költözött, szeptemberben a Rádió „Száll az ének szájról szájra” című műsorában először énekelt az ország közönségének.

A Magyar Néphadsereg művészegyüttese - 1948. október 1-jével kezdte meg működését. Béres Ferenc, az alapító - énekes és népi hangszeres szólistája lett az együttesnek. Itt zenei képzést kapott különös tekintettel a hangképzésre. Haláláig az Országos Filharmónia magánénekes volt. Az énekművész hosszú pályáján több, mint tízezer hangversenyt adott Nyugat-Európában, Ausztráliában és Új-Zélandon.

Fontos állomás volt életében, amikor megismerkedett Keresztúry Dezső íróval, költővel, tudós tanárral, vallás és, az Írószövetség alapító tagjával. Ő mutatta be Kodály Zoltánnak, aki segítette, támogatta, egyengette Béres Ferenc énekesi pályáját.

Béres Ferenc a Sárospataki Református Kollégiumot második hazájának tekintette, hűséges pataki diák volt, aki rendszeresen visszajárt, figyelemmel kísérte az iskola sorsát, segítette Alma Materét. Fellépett az öregdiák találkozókön, kulturális rendezvényeken, a templomban. A Nagykönyvtárnak adományozta magángyűjteményének egy részét, szakkönyvtára a Repositoriumban található, ahol találkozhatunk zenetörténeti, zeneelméleti szakirodalommal, szöveges, kottás dal és népdalgyűjteménnyel, zenepedagógiai művekkel, hanglemezekkel, zeneszerzői monográfiákkal, egyházi művekkel.

1968-ban Béres Ferenc Sárospatak városának ajándékozta képzőművészeti magángyűjteményének 50 alkotását, ezzel megalapozta Sárospatak művészeti életének egy sarkalatos intézményének, a Galériának a létrejöttét. A szándék első lépése 1970-re valósult meg. Első kiállításával megnyílt a Sárospataki Galéria. Ez akkor a várban találta meg a helyét. Az általa alapított gyűjtemény az ő hathatós, lelkes inspirálására, segítő közreműködése nyomán kiegészült, komoly műtárgy-együttessé fejlődött. Egymást követték az adományok, új egységek jöttek létre, mígnem a gyűjtemény önálló épületet kapott, s már nem a várban, hanem a képtár külön épületében nyert elhelyezést, ami végül önálló gyűjteményi, múzeumi rangra emelkedett.

Az előadásban elhangzott dalok:

Bodrog partján növekedett tulipán.

Gagybátori szerelmes dalok.

Válásra int immár az óra.

Előadó: Béres Ferenc (hangfelvétel)

Bökönyi népdalcsokor.

Előadó: Tamás Janka 13. E. osztályos tanuló

Bodrog partján van egy város.

Előadó: Béres Ferenc (hangfelvétel)

Az előadás során vetített képeket láthatott a közönség a Béres Ferenc által, illetve közreműködésével összegyűjtött Sárospataki Képtár képzőművészeti gyűjteményéből.

Irodalmi kör (8)

Időpont: 2014. január 30. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: "Meg kell újulnod, mert különben elvesztél." Az esszéista és szépíró Makkai Sándor.

Előadó: Antal Attila főiskolai tanár

Hely: Sárospataki Ref. Teológiai Akadémia, Szikszai terem

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Irodalmi kör

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

„Meg kell újulnod, mert különben elvesztél.”

Az esszéista és szépíró Makkai Sándor
című előadásra

Előadó: Dr. Antal Attila főiskolai tanár
Időpontja:

2014. január 30. (csütörtök) 19 óra

Helyszín: Sárospataki Református Teológiai Akadémia,
Szikszai terem

Összefoglalás

Az előadás a bevezetésben megemlékezik arról, hogy a kisebbségi helyzetbe került erdélyi magyar értelmiség kezdetben nehezen ismerte fel a maga valóságos helyzetét és feladatait. Az impériumváltozást követő néhány év bénultsága után – Kós Károly *Kiáltó szó* című röpiratának is köszönhetően – aztán megkezdődött az erdélyi magyar irodalom szervezeteinek, műhelyeinek megteremtése, s a sorra napvilágot látó értékes művek révén megszületett az önálló erdélyi magyar irodalom. Ez az irodalom a transzszilvanizmus eszméit tükrözte. A transzszilván irodalom egyik vezető műfaja a történelmi regény lett, melyben szólni lehetett a régi Magyarország összeomlásának okairól, tanulságairól, s amely – Erdély hagyományait idézve – kiváló lehetőséget kínált a kisebbségi magyarság identitásának erősítésére és a románsággal való kapcsolatteremtésre a közös múlt bemutatásával. Ilyen törekvések jegyében születtek Makkai Sándor történelmi regényei is.

Makkai életrajzának rövid áttekintése után az előadás a neves erdélyi író, gondolkodó három regényét tárgyalja (*Ördögszekér*, 1925; *Táltoskirály*, 1934; *Sárga vihar*, 1934). Az *Ördögszekér* központi alakja Báthory Gábor húga, Anna. Makkai egy lélek tragédiáját, a „nő” drámáját mutatja be sorsának rajzában, fontos szerep jut ugyanakkor a műben a tehetséges, de erkölcsileg labilis Báthory Gábornak s a vele szembeállított Bethlen Gábornak, ki a teremtő, megtartó, feddhetetlen hős típusa. A *Táltoskirály* a majdani IV. Béla ifjúkorát, trónra jutásának történetét, a tatárjárás előzményeit tárgyalja. A *Sárga vihar* ennek folytatása, a mongolok elleni küzdelemről s Béla felelős vezetővé, királlyá éréséről tudósít. Makkai történelmi művei a nemzeti önvizsgálat regényei, a szerző módszere a történelmi tragédiákhoz vezető hibák, illúziók higgadt elemzése, revíziója.

Makkai Sándor esszéi közül az előadás négyet elemez (*Magyar fa sorsa. A vádlott Ady költészete*, 1927; *Egyedül. Bethlen Gábor lelki arca*, 1929; *Magunk revíziója*, 1931; *Harc a szobor ellen*, 1933). Adyról szóló írásában a szerző megvédi a költőt a hivatalos irodalom vádjaitól. Egyszerre láttatja benne a magyar sors prófétáját és a vallásos költőt, portréját a jellem és erkölcs vonásaiból állítja össze, s ennek révén legitimizálja Ady nemzetkritikáját. A Bethlen Gábort bemutató esszé egyszerre állítja az olvasó elé a fejedelmet és az esendő embert. Bethlen erényei közül kiemeli energikusságát, céltudatosságát, jellemszilárdságát. Ez az írás is hozzájárult ahhoz, hogy Bethlen Gábor értékszimbólummá vált az erdélyi magyarság számára. A *Magunk revíziója* az előítéletekkel való leszámolásra, a lelki-szellemi nemzet építésére szólít fel, s a kisebbségi humánus értékőrző és értékteremtő eszményei nevében sorakoztatja fel érveit. A *Harc a szobor ellen* a hamis (mert leegyszerűsített) Széchenyi-kép átrajzolása, a magyar főurat úgy mutatja be, mint akinek végső célja a nemzeti bűnök szétrombolása s a magyarság lelki, erkölcsi kiművelése.

Az előadás az esszéista és szépíró Makkai Sándor munkásságának értékelésével valamint a Magyarországra költözésével kapcsolatos viták rövid ismertetésével zárul. Bárhol és bárhol is fejezte be pályafutását Makkai, önvizsgálatot és megújulást kívánó gondolatainak a jelenben is vannak érvényes tanulságai.

**TÁMOP- 3.2.4.A - 11/1 – 2012 - 0056 „A tudás Patakja” című pályázat
2014. februári programjai**

Középiskolás könyvtárvezetés (3)

Időpont: 2014. február 03. 13:00 - 14:00

Téma megnevezése: Látogatás a Nagykönyvtárban

Előadó: Misák Marianna lelkész-könyvtáros

Helye: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei Nagykönyvtára

Teológiai szakmai program (14)

Időpont: 2014. február 17. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: A női patrónusok szerepe a reformáció kora és az azt követő időszak protestáns irodalmának megjelenésében

Előadó: Misák Marianna lelkész-könyvtáros

Helye: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Szikszai terem

Könyvtárismereti felkészítés (11)

Időpont: 2014. február 20. 9:45 – 10:45

Téma megnevezése: A Textilrestaurátor műhely szerepe a könyvtárban

Előadó: Rádainé Bodnár Katalin textilrestaurátor

Helye: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei, Gutenberg terem

Roma fiatalok könyvtár-szocializációs programja (3)

Időpont: 2014. február 24. 10:00 – 12:00

Téma megnevezése: Könyvtáram, én könyvtáram!?

Előadó: Barnóczki Anita cigánymissziós referens

Misák Marianna lelkész-könyvtáros

Helye: Sárospataki Ref. Kollégium Tudományos Gyűjteményei Nagykönyvtára

Felolvasó ülés (8)

Időpont: 2014. február 24. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: A comeniusi „oskola”

Előadó: Tanászi Árpád lelkész-könyvtáros

Helye: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Szikszai terem

Középiskolás könyvtárvezetés (3)

Időpont: 2014. február 03. 13:00 - 14:00

Téma megnevezése: Látogatás a Nagykönyvtárban

Előadó: Misák Marianna lelkeszkönyvtáros

Helye: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei Nagykönyvtára

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Középiskolás könyvtárvezetés

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

Látogatás a Nagykönyvtárban
című előadásra

Előadó: Misák Marianna

Időpontja:

2014. február 3. (hétfő) 13 óra

Helyszín: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei,
Nagykönyvtára

Összefoglalás

2014. február 3-án az általános iskolások egy csoportjának Látogatás a Nagykönyvtárban címen tartottam foglalkozást. Fontosnak tartottam, hogy az internet világában megszerettessem előadásom során velük a könyvet, beszéljünk a könyv fontosságáról, az olvasás előnyeiről és szükségességéről. A foglalkozás első részében egy power-pointos bemutatón keresztül, vagy segítségével, játékosan próbáltam rávezetni őket arra, hogy miért fontos jelen világunkban a könyv, illetve fontos-e egyáltalán. Mivel ők még tanulmányaik elején vannak, mottóként „A könyv az az ember számára, mint madárnak a szárnya” mondatot választottam, hiszen ezzel jól érzékeltettem, hogy a könyv, s a benne lévő ismeretek, új világba kalauzolnak bennünket, új ismeretanyagot tárnak fel előttünk. Ahogy a madarat szárnya segíti, hogy soha nem látott területekre eljusson, úgy segít bennünket a könyv abban, hogy mindig új, és egyre szélesebb ismerethez jussunk. Hiszen általuk olyan világot járhatunk be, mint nélkülük soha.

Ezt követően a könyvtárakról általában esett szó. Gyakorlati kérdések között szerepeltek a könyvtárba való beiratkozás, a vágyott könyv kikeresése, olvasótermek használata, illetve a helyes olvasás. Ezekről azért tartottam fontosnak beszélni, mert sokszor tapasztaltam már munkám során, hogy a könyvtár világa, a könyvtári rend nem minden ember számára egyértelmű. Szükséges korán, vagyis időben bevezetni ebbe a világba a gyerekeket, hogy amikor elérkezik az idő, amikor majd el kezdenek kutatni, vagy a könyvtár szolgálatát igénybe venni, ne érezzék idegennek magukat, hanem szívesen jöjjenek, mint egy ismerős helyre. Ezt követően pedig, a könyvtár kutató részlegén a gyakorlatban is megnéztük, hogy történik a beiratkozás, a könyv kikeresése, illetve annak a raktáros által kézhez vétele. Majd megtekintettük a Sárospataki műemlék könyvtárat, továbbá a számunkra labirintusnak tűnő raktárhelyiséget. Izgalmas és élmény dús időt töltöttünk el.

Misák Marianna

Teológiai szakmai program (14)

Időpont: 2014. február 17. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: A női patrónusok szerepe a reformáció kora és az azt követő időszak protestáns irodalmának megjelenésében

Előadó: Misák Marianna lelkész-könyvtáros

Helye: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Szikszai terem

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Teológiai szakmai program

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

**A női patrónusok szerepe a reformáció kora és az azt
követő időszak protestáns irodalmának megjelenésében**
című előadásra

Előadó: Misák Marianna

Időpontja:

2014. február 17. (hétfő) 19 óra

Helyszín: Sárospataki Református Teológiai Akadémia,
Szikszai terem

Összefoglalás

2014. február 17-én *Női patrónusok szerepe a reformáció kora és az azt követő időszak protestáns irodalmának megjelenésében* címmel teológiai szakmai előadást tartottam. Az eddigi előadásaim után úgy éreztem, hogy ezzel nemcsak én, de a történetírás is tartozik azoknak a nőknek, akik a reformáció terjesztésében különféle módon vettek részt. Talán nem olyan látványosan, mint időnként a férfiak, de irodalompartoló, művelődéspártoló tevékenységük sok esetben férfiakat megszégyenítő intenzitású volt. Számos reformációkorabeli, de az azt követő időszakban megjelenő irodalmat dajkálták, és saját költségeiken segítettek nyomtatott formába önteni és megjeleneni. Iskolákat, szegénydiákokat karoltak fel, akik később megjelent könyveiket nekik ajánlották. A 16-17. századi nők három csoportján kísértük végig ezt a munkát. Egyrészt a főúri családokhoz tartozó, aztán a polgári réteghez tartozó nőknél, majd a papnékon keresztül. A főúri réteghez tartozók közül beszéltünk többek között a 16. században Pemflinger Kata, Enyingi Török Bálintné, Zrínyi Kata, Forgács Imre trencsényi főispán felesége, Bátori Anna tevékenységéről, a 17. században Lobkowitz-Poppel Éva, Lorántffy Zsuzsanna az egyház, illetve az irodalom megjelenésének területén kifejtett tevékenységéről. Az előadás idői kerete nem engedte felsorolni és tárgyalni mind azok nevét és munkáját, akik az említetteken kívül még rendkívüli jelentőséggel bírtak a reformáció kora, és az azt követő időszak irodalmának megjelenésében. De a legfontosabb ajánlások, illetve művek nem csupán frontális elbeszélés keretében, de a mű kézbe adása révén is bemutatásra kerültek. A hallgatók rendkívüli izgalommal vették kezükbe ezeket a több száz éve nyomtatott magyar nyelvű kiadványokat, melyek élő példái eleink azon tetteinek, melyeket az egyház fennmaradásáért, a reformáció terjesztéséért véghez vittek. A főúri réteg után a polgárasszonyok iskoláért, gyülekezetekért végzett szintén rendkívüli munkája került bemutatásra. Majd pedig a papnék tevékenysége, akik prédikátor és reformátor férjeik mögött, mint erős oszlop, biztosították azok tevékenységének zavartalanságát.

Úgy gondolom, sikerült a hallgatóság érdeklődését és felelősségét felébreszteni a kor női tagjai felé, akik nélkül számos kiadvány ma nem lehetne a kezünkben.

Misák Marianna

Könyvtárismereti felkészítés (11)

Időpont: 2014. február 20. 9:45 – 10:45

Téma megnevezése: A Textilrestaurátor műhely szerepe a könyvtárban

Előadó: Rádainé Bodnár Katalin textilrestaurátor

Helye: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei, Gutenberg terem

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Könyvtárismereti felkészítés

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

A textil restauráló műhely szerepe a könyvtárban
című előadásra

Előadó: Rádainé Bodnár Katalin
Időpontja:

2014. február 20. (csütörtök) 9:45 óra

*Helyszín: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei,
Gutenberg terem*

Összefoglalás

2014. február 20-án „A restauráló műhely szerepe a könyvtárban” címmel tartottunk tematikus foglalkozást középiskolás hallgatók számára. Ezen a címen belül a könyvtárban található úrasztali terítők és a korabeli viseleti ruhadarabok története, nyersanyaga, színezése, hímzéstechikája került tárgyalás alá. Az úrhímzéses terítők nyersanya azért került külön megemlítésre, mert ma már kevésbé használnak ilyen nyersanyagot, de különös tekintettel a színező anyag milyenségére tértünk ki igazán. Pl. az alapanyag selyem, len-kender, a hímzőfonal arany, ezüst, illetve selyem. A hímző selyem és az alapanyag színezése állati vagy növényi anyaggal történt. Ilyen a indigófa, a festőbuzér, a csalán, a kökény, stb. Az állati kaktuszokon élő pajzstetű, bíborcsiga nedve, stb. A textíliák pácolása is érdekes módon történt abban a korban. Aludttejben, trágyalében, állati vizeletben pácolták, de napon viszont fehéřítettek.

A viseleteknél ugyanez az eljárás történt, ha színezni akarták, illetve pácolni akarták a textíliákat. A férfiviselet élénk színű volt, az uraság kedvelte a piros és a kék színt, még a lábbeliük is színes volt. Ebben a korban nagyon elterjedt volt a férfiaknál a hosszúruha viselet, különösen a papságnál. A nemes női viselet szintén színes és díszes volt. Az egyszerű földműves asszonyok és férfiak ruházata kender illetve lenvászonból készült színezés nélkül.

Az előadás során az előadó szemléltetett is. Ezáltal bevonta a diákokat a munkámba, mégpedig úgy, hogy a színező anyagokat megmutatta, kezükbe vehették és kipróbálhatták. Érdeklődésük rendkívül élénk volt, olyannyira, hogy több diák az előadás utáni napokban felkereste a restauráló műhelyt. Bár régmúltról volt szó, mégis azt tapasztaltuk, hogy napjainkban is nagy érdeklődéssel vették a hallgatók az elhangzottakat.

Roma fiatalok könyvtár-szocializációs programja (3)

Időpont: 2014. február 24. 10:00 – 12:00

Téma megnevezése: Könyvtáram, én könyvtáram!?

Előadó: Barnóczki Anita cigánymissziós referens

Misák Marianna lelkész-könyvtáros

Helye: Sárospataki Ref. Kollégium Tudományos Gyűjteményei Nagykönyvtára

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Roma fiatalok könyvtár-szocializációs programja

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

Könyvtáram, én könyvtáram!?
című előadásra

Előadó: **Barnóczki Anita és Misák Marianna**

Időpontja:

2014. február 24. (hétfő) 10 óra

Helyszín: *Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei
Nagykönyvtára*

Összefoglalás

2013. április 12-én roma fiatalok egy csoportjával a könyv és az olvasás csodájáról tartottunk foglalkozást. Napjainkban, amikor az interneten szinte minden megtalálható, a könyv, mint a művelődés egyik legfontosabb eszköze veszített értékéből. A fiatalok számára a könyv nem érték, így az olvasás csodája és élménye, amit egy irodalmi vagy tudományos könyv jelent, már nem tartozik kedvenc elfoglaltságaik közé. Éppen ezért, hivatásunkká kell váljon a könyv és az olvasás újra megszerettetése. Foglalkozásunk azon túl, hogy a roma fiatalokkal megismertette a könyv keletkezésének, készítésének történetét és folyamatát, majd a könyvek fontosságát az ember életében, azt a célt tűzte maga elé, hogy megszerettesse a könyvet és az olvasást.

A roma fiatalok számára rendkívül érdekes volt minden egyes helyszín, melyeket a foglalkozás során végigjártunk és megtekintettünk. A restauráló műhely, a muzeális könyvtár és az iskolatörténeti múzeum képezték a foglalkozás első részét. Majd pedig az ajándékba kapott könyvekkel való ismerkedés, illetve azok a fiatalok által való rövid összefoglalása következett.

Bízunk benne, hogy ez a foglalkozás is hozzájárult ahhoz, hogy a könyv és az olvasás csodája újra betölthesse rendeltetését.

- A könyv előnye
- Kézbefogható
 - Esztétikai élmény
 - Maradandó
 - Bármel helyrehozható
 - Vízszelapozható
 - Bármel áram nélkül olvasható
 - Kevésbé sérülékeny

Felolvasó ülés (8)

Időpont: 2014. február 24. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: A comeniusi „oskola”

Előadó: Tanászi Árpád lelkész-könyvtáros

Helye: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Szikszai terem

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Felolvasó ülés

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

A comeniusi „oskola”
című előadásra

Előadó: Tanászi Árpád
Időpontja:

2014. február 24. (hétfő) 19 óra

*Helyszín: Sárospataki Református Teológiai Akadémia,
Szikszai terem*

Összefoglalás

Magyar származású cseh-morva lelkész, püspök, pedagógus és író (pedagógiai, teológiai, filozófiai művek sorát írta meg). Comenius elsősorban úgy ismert, mint iskolamegújító pedagógus. Lorántffy Zsuzsanna és fia, Zsigmond hívására érkezett Sárospatakra, ahol megvalósította pedagógiai nézeteit. 1650-1654 között tanított Sárospatakon.

Comenius látta és megtapasztalta a 30 éves háború borzalmait, azaz hogy mire képes az önmagából kivetkőzött emberi természet. Azzal is szembesült, hogy még mindig nagyon kevés gyermek tudott élni a tanulás áldásaival (általában csak a gazdagok és a nemesek tanulhattak). Hitt az ember alakíthatóságában, nevelhetőségében, azaz hogy minden egyes gyermek nevelhető és nevelni is kell. Comenius azt vallotta, hogy az embert változtatni lehet és változtatni kell az értelmi, az erkölcsi és a vallási nevelés segítségével.

Ezt követően az előadó ismertette a teljesség igénye nélkül a nagy pedagógus nagyrészt Sárospatakon megvalósított oktatási módszereit.

1. Az érdeklődés kezd eltolódni a szellemi tudományokról a természettudományok felé (földrajz, csillagászat, növény- és állattan, biológia, az emberi test ismerete). Nem a tanár passzív meghallgatása, hanem a látható dolgok megfigyelése, vizsgálata válik fontossá.
2. Comenius kiváló tankönyveket írt és adott a tanulók és oktatók kezébe: A Vestibulumot (Előcsarnok, tornác), Januat (Ajtó, bejárat) és az Atriumot (Belső szoba, nagyterem), valamint az Orbis pictust (A látható világ). Ezek a tankönyvek az önálló tanulást is szolgálták.

Comenius az Orbis pictusban 150 képet osztályozva helyezett el úgy, amint a világban vannak, láthatók: emberek, virágok, növénye, állatok, mesterségek, művészetek, földrajz, vallás és politika.

Minden kép mellett beszélgetés formában két, három vagy négy oszlopban és nyelven áll a szöveg. A szöveg szavai mögött egy-egy szám áll, ami megfelel a képen láthatóknak. Így a diákok egyszerre több nyelvet is tanulhattak. Képek segítségével mélyítették el a tananyag ismereteit és az elmondottak megértését. Comenius fontosnak tartotta az oktatás területén a szemléltetést.

3. Comenius meggyőződése szerint az oktatás egyformán szól fiúknak és lányoknak, szegény és gazdag gyermekeknek.

4. Az ifjúságot együttesen, közösségben kell tanítani. Az „egyenkénti” oktatás helyett az „osztály-tanítás” a helyes, mégpedig az arra alkalmas tanteremben.

5. Comenius sem zárta ki teljesen a testi fenyítést, azonban az iskolai fegyelemlről azt tartotta, hogy az kölcsönös bizalommal teli viselkedés és cselekvés kell, hogy legyen, különben a verés ellenszenvet kelt a tanulás szeretete helyett. A tanulókat nem veréssel kell kényszeríteni a tanulásra. A tanár keltse fel a tanuló kíváncsiságát.

6. Comenius azt tanácsolta, hogy a diák ne csak passzívan hallgasson, hanem ő maga olvasson és tanuljon a képekkel illusztrált könyvekből. A könnyűtől a nehezebb felé haladva kell felépíteni a tananyagot. A tananyag pedig épüljön egymásra.

7. Comenius szerint a gyermekbe nem szabad túl sok tananyagot belepréselni. Csak azt tanulja, ami valóban fontos. A tanításnak számolnia kell az életkorral és a gyermeki természettel.

8. A Schola Ludus (Az iskola, mint színjáték). Comenius híve volt az iskolai színjátszásnak is, kidolgozta a játékos oktatási módszert. Feldolgozta jelenetekben az iskolai tananyagot, amit a diákok betanultak és előadtak.

Az iskolai színjátszás előnyei:

- a gyermekek megtanulnak sok ember előtt beszélni,
- megtanulnak természetesen viselkedni,
- beleélheti magát a diák a szerepbe – az életet tanulja (az életből merített történeteken keresztül megtanulják a körülöttük lévő világ törvényszerűségeit),
- Be lehet mutatni az élet összes szintjét,
- Nyelvet, szövegértést és szituációs párbeszédet tanulnak és közben bővül a szókincsük,
- A drámajátéknak fegyelmező ereje van,
- Fejleszti az emlékezést és szorgalomra késztet,
- Fejleszti a kommunikációs készséget,
- Mozgásgyakorlatokat biztosít (testhordozás, arckifejezés, testtartás, kézmozdulatok),
- Ismerhetővé válnak a tehetségek.

9. Az iskolai szünetek rendezettségét is Comeniusnak köszönhetik a diákok.

Felolvasások hangoztak el Comenius következő műveiből:

Erkölcsei szabályok az ifjúság számára

A panszofikus iskola tervezete

Orbis Sensualium Pictus (Az érzékelhető dolgok képekben ábrázolt világa)

Schola Ludus (Az iskola, mint játékszín)

**TÁMOP- 3.2.4.A - 11/1 – 2012 - 0056 „A tudás Patakja” című pályázat
2014. márciusi programjai**

Teológiai szakmai program (15)

Időpont: 2014. március 17. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: Hogyan értsük a Himnusz első és negyedik sorát.

Előadó: Dr. Dienes Dénes egyháztörténész, teológiai prof.

Helye: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Szikszai terem

Irodalmi est (12)

Időpont: 2014. március 24. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: Pocsainé dr. Eperjesi Eszter muzeológus

Előadó: „Édesanya csillaga!” Pósa Lajos (1850 – 1914) költőre emlékezünk

Helye: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Szikszai terem

Könyvtárismereti felkészítés (12)

Időpont: 2014. március 27. 9:45 – 10:45

Téma megnevezése: Magánkönyvtárak a Nagykönyvtárban

Előadó: Kiss Endre József lelkész-könyvtáros

Helye: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei, Gutenberg terem

Középiskolás könyvtárvezetés (4)

Időpont: 2014. március 31. 14:00 - 15:00

Téma megnevezése: A Nagykönyvtár „szépsége”

Előadó: Tanászi Árpád lelkész-könyvtáros

Helye: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei Nagykönyvtára

Teológiai szakmai program (16)

Időpont: 2014. március 27. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: Az egyházi élet nyomai az egyházigazgatási iratokban

Előadó: Szentimrei Márk lelkész-levéltáros

Helye: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Szikszai terem

Roma fiatalok könyvtár-szocializációs programja (4)

Időpont: 2014. március 27. 10:00 – 12:00

Téma megnevezése: A könyv és az internet világa

Előadó: Misák Marianna lelkész-könyvtáros

Dancs László tanár

Helye: Sárospataki Ref. Kollégium Tudományos Gyűjteményei Nagykönyvtára

Felolvasó ülés (9)

Időpont: 2014. március 31. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: Fáy András, „a nemzet mindenese”

Előadó: Dr. Dienes Dénes egyháztörténész, teológiai prof.

Helye: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Szikszai terem

Teológiai szakmai program (15)

Időpont: 2014. március 17. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: Hogyan értsük a Himnusz első és negyedik sorát.

Előadó: Dr. Dienes Dénes egyháztörténész, teológiai prof.

Helye: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Szikszai terem

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Teológiai szakmai program

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

Hogyan értsük a Himnusz első és negyedik sorát
című előadásra

Előadó: Dr. Dienes Dénes
Időpontja:

2014. március 17. (hétfő) 19 óra

Helyszín: Sárospataki Református Teológiai Akadémia,
Szikszai terem

Összefoglalás

2014. március 17-én 19.00-kor a Teológiai Akadémián Dr. Dienes Dénes „Hymnus a’ Magyar nép zivataros századaiból – Hogyan értsük?” címmel tartott előadást a TÁMOP-3.2.4.A.-11/1-2012-0056 kódszámú „A tudás Patakja” nevű projekt keretén belül. A hogyan értsük különösen az első versszak 1. és 4. sorára vonatkozott, miszerint Isten áldd meg a magyart jó kedvvel, illetve Megbűnhődte már e nép a múltat s jövendőt. A jó kedv etimológiai fejtegetésében egészen a magyar reformációhoz nyúlt vissza. Reformátoraink könyveik ajánlásaiban (Bencédi Székely István, Dévai Bíró Mátyás) az apostoli köszöntést ebben a formában használták: Isten kedvit és békességit. 1541-ben Sylvester János által fordított Újszövetségben ugyanebben a formában találjuk ezt az igét. A 20. század második felében kiadott etimológiai szótár „kedv” szócikkének írója nem tartja valószínűnek a kedv és a kegyelem szavunk ilyen összefüggését, nyilvánvalóan azért, mert nem ismeri a forrásokat. A 16. század első felében a gratia latin szót még igen gyakran a kedv szavunkkal fordították. A Vizsolyi Bibliában már a kegyelem szavunk jelenik meg.

A 4. sor magyarázatát azért tartotta különösen fontosnak, mert református lelkipásztoraink között vannak olyanok, akik a himnusz éneklésekor ezt a sort nem éneklék. Hivatkozási alapként azt hozzák fel, hogy Krisztus már megbűnhődött minden vétünkért, ezért helytelen e sor éneklése. Történetileg és teológiailag egyaránt ez az értelmezés

helytelen. Nem arról van itt szó, hogy Krisztus elégtételét vonja Kölcsey kétségbe, aki egyébként rendszeres bibliaolvasó volt, hanem ismerte a reformáció történelemszemléletét, mely nem más, mint Ézs 40,1-2 versein alapul. Eszerint Isten bűneiért bünteti – ha kell kétszeresen is – népét. Erre alapozva a magyar népet is. Ez a szemlélet már a reformáció előtt is megjelent történelmünkben. Az 1241-es tatárjárás után IV. Béla király a pápának írt levelében jegyzi meg, bűneink miatt küldte ránk Isten a tatárt. A reformáció idején ez a szemlélet a zsidó-magyar sorspárhuzam keretei között már széles körben ismert, és a helyzet értékelésére alkalmazott a kortársak által.

Összegezve tehát, fontos és szükséges, hogy hasonló előadások hangozzanak el, mert történelmünk ismerete nélkül talán még himnuszunkat sem értjük jól. Az előadás zárómondataiként hangzottak el, miszerint olyan himnuszunk van, amit csak Bibliával a kezünkben érthetünk meg. Ha azt akarjuk, hogy népünk megértse a himnuszt, adjuk kezébe a Bibliát.

Irodalmi est (12)

Időpont: 2014. március 24. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: Pocsainé dr. Eperjesi Eszter muzeológus

Előadó: „Édesanya csillaga!” Pósa Lajos (1850 – 1914) költőre emlékezünk

Helye: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Szikszai terem

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Irodalmi est

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

„Édesanya csillaga!” Pósa Lajos (1850-1914) költőre
emlékezünk
című előadásra

Előadó: Pocsainé Dr. Eperjesi Eszter
Időpontja:

2014. március 24. (hétfő) 19 óra

Helyszín: Sárospataki Református Teológiai Akadémia,
Szikszai terem

Összefoglalás

2014. március 24-én este fiatalok töltötték meg a Sárospataki Református Kollégiumban a Teológiai Akadémia termét és hallgatták a nagy mesemondónak, a gyermekköltészet megteremtőjének költeményeit, életútját, megzenésített verseit. Külön öröm volt számunkra, hogy az előadáson itt voltak Rimaszombathból az egyházmegyei gondnok kíséretében a Pósa leszármazottak: Pósa Judit és Gyurán Ágnes.

Pósa Lajos 1850. április 9-én született Nemes-Radnóton (ma Szlovákia, Radnót község) és 1914. július 9-én hunyt el Budapesten, két hónappal az után, hogy 40 éves írói jubileumát ünnepelte az ország. Gömör földjéről indult, a gyökerei vezették, azaz örökség, amelyet szülőföldjéről magával hozott. Radnóton nemes családok éltek, hadba tömörültek, kalákában dolgoztak. Őrizték hagyományait, igazi magyarként élték napjaikat. Bibliát olvastak, zsoltárokat, népdalokat énekeltek. A költő szeretete szülőfaluja, annak mesébe illő alakjai iránt és nem utolsósorban a szülői házban kapott indíttatás felejtethetetlen volt számára. Édesanyjának féltése, megbocsátása, végül áldása min-mind kísérte pályáján. Amikor a radnóti iskolából Kolosi tanító úr felkereste, hogy tehetséges a fia, gimnáziumba kellene adni, az édesanyjai szív már akkor kigondolta, hogy a papi pályán lesz a helye a fiának. A rimaszombati évek, Mikszáth Kálmánnal kötött barátsága után Pósa Lajos Sárospatakra került. Kitűnőre érettségizett és Pestre akart menni, ott pezsgő irodalmi élet volt. Édesanyja azonban nem engedte. A nyár elteltével 1868-ban Sárospatakra került vissza és megkezdte teológiai tanulmányait. Egy esztendő itt töltött, így édesanyja ünnepi legáció alkalmával láthatta Radnóton a szószéken. 1869 őszén már Pesten volt, biztos volt abban, hogy az irodalom érdekli. 1873 őszén beiratkozott az egyetemre, négy félévet tanult és tanári vizsgát tett, állást vállalt egy reáliskolában. Azonban nem bírta a kötöttséget. Ismét az irodalmi élettel próbálkozott. Versesköteti jelentek meg. 1881. januárjától a Szegedi Napló munkatársa lett, 1883. januárjától a Népszínház titkára. Szegeden otthonra talált, létrehozta a Pósa-asztalt. Kialakított maga körül egy művésztársaságot, pesti évei alatt még több híres ember csatlakozott hozzájuk: Gárdonyi Géza, Bárony István, Feszty Árpád, Kacziány Ödön, Lőrinczy György, Móra testvérek, Herman Ottó, Dankó Pista és még sokan mások.

1889. december elsején Budapestre hívták, „Az Én Újságom” című gyermeklap szerkesztésére. A Singer és Wolfner kiadónál élete végéig szerkesztette az újságot. Közben, 1900. december 23-án megnősült. Feleségül vette Andrassy Lídiát, aki előbb Ihász György lapszerkesztő felesége, és volt kislánya Sárrika. A kislányt örökbe fogadta, sajátjaként nevelte. Ekkorra érte el, hogy nagyon boldog volt. Családi boldogság, népszerűség és tisztasági megélhetés.

1901. szeptember 3-án meghalt az édesanyja. Radnóton maradtak a temetés után. Az irodalmi élet alakjai gyakran megfordultak a faluban. 1903-ban visszaköltöztek a fővárosba, de a nyarakat mindig Radnóton töltötték. 1908. július 13-án egész Radnót leégett. A szülői ház is a lángok martaléka lett és nem épült újra fel. Ettől kezdve a nyarakat a család a Tátrában, Fekete-fürdőn töltötte.

Pósa Lajos meséi, imádságai, balladái sorra jelentek meg: Dalok és regék; Édes Anyám; Kis bokréta; Gyermekversek; Aranykert; Kis aranykert; Négy mese; Az Aranytollú madár; Apró emberek könyve; Apró történetek; Aranyládika ...

Hálásak vagyunk mindazoknak, akik újra élesztik Pósa Lajos mesevilágát, segítenek abban, hogy imádságos könyvei, versei, hazafias költészete, meséi, Arany ABC-je újra a magyar gyerekek kezébe kerüljön.

Könyvtárismereti felkészítés (12)

Időpont: 2014. március 27. 9:45 – 10:45

Téma megnevezése: Magánkönyvtárak a Nagykönyvtárban

Előadó: Kiss Endre József lelkész-könyvtáros

Helye: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei, Gutenberg terem

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Könyvtárismereti felkészítés

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

Magánkönyvtárak a Nagykönyvtárban
című előadásra

Előadó: Kiss Endre József
Időpontja:

2014. március 27. (csütörtök) 9:45 óra

*Helyszín: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei,
Gutenberg terem*

Összefoglalás

A 2014. március 27-én a Repositoriumban elhangzott előadás vázolta, hogy az információhordozók változatossága miatt, az egyes dokumentumfajták eltérő raktározási módja hogyan hoz létre a könyvtári állományon belül különgyűjteményeket.

Szólt a nyomtatványokon belül megőrzött könyvtári egységekről, melyeknél ezt az eredetük, tartalmuk, ritkaságuk, régiségük vagy egyéb értékük indokolja, s emiatt nem olvashatók az állomány nagy egészébe, hanem külön kezelendők.

A Nagykönyvtár az utóbbiakból hét különgyűjteményt kezel: Béres Ferenc, Cs. Szabó László, Halmi Róbert, Király István, Konecz Sándor, Szathmáry Lajos és Vitéz Ferenc könyvtárait, melyek összességükben 35.000 kötet könyvet tartalmaznak. Az előadás kitért valamennyiük rövid, életrajzi ismertetésére, munkásságuk jelentőségére, kötődésükre a Sárospataki Református Kollégiumhoz, valamint a könyvtáraik sajátos jellegzetességeire. A hallgatók egyúttal meg is tekinthették ezeket a különgyűjteményeket és kérdéseket tehettek fel az elhangzottakkal kapcsolatosan.

Középiskolás könyvtárvezetés (4)

Időpont: 2014. március 31. 14:00 - 15:00

Téma megnevezése: A Nagykönyvtár „szépsége”

Előadó: Tanászi Árpád lelkész-könyvtáros

Helye: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei Nagykönyvtára

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Középiskolás könyvtárvezetés

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

A Nagykönyvtár „szépsége”

című előadásra

Előadó: Tanászi Árpád

Időpontja:

2014. március 31. (hétfő) 14 óra

*Helyszín: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei
Nagykönyvtára*

Összefoglalás

A Kollégium és a könyvtár rövid ismertetését követően az előadó praktikus és hasznos tanácsokkal látta el a diákokat a könyv helyes forgatásával, használatával, tárolásával és mozgatásával kapcsolatban. A továbbiakban a diákok megtekinthették a papír- és könyvrestauráló műhelyt betekintést nyerhettek a könyvrestaurálásának folyamatába, megismerkedhettek annak szépségeivel és fontosságaival. A Tudományos Gyűjtemény impozáns és figyelemfelkeltő helyisége az 1834-ben, klasszicista stílusban épített és mintegy 30.000 könyvtári egységet befogadó Díszterem. A diákok meghatódottan és áhítattal szemlélték a több száz éves könyveket, a vitrinekben kiállított kódexeket, ősnymtatványokat, unikális dokumentumokat, értékes levéltári anyagot, valamint I. Rákóczy György fejedelem és Lorántffy Zsuzsanna Bibliáját. A diákok ritka alkalomnak lehettek a részesei: megtekinthették és bebarangolhatták a könyvtár raktárhelyiségeit. Lenyűgözte őket teljesen az általuk felfoghatatlanul sok könyv és a labirintusszerű polcrendszer látványa. A megvendégelés előtt megismerhették a kézi katalógus rendszerét és rendeltetésszerű használatát.

Teológiai szakmai program (16)

Időpont: 2014. március 27. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: Az egyházi élet nyomai az egyházigazgatási iratokban

Előadó: Szentimrei Márk lelkész-levéltáros

Helye: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Szikszai terem

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Teológiai szakmai program

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

Az egyházi élet nyomai az egyházigazgatási iratokban

című előadásra

Előadó: Szentimrei Márk

Időpontja:

2014. március 27. (csütörtök) 19 óra

Helyszín: *Sárospataki Református Teológiai Akadémia,
Szikszai terem*

Összefoglalás

A megtartott előadás címe a következő volt: „Az egyházlátogatás jelensége és jelentősége - Canonica Visitatio régen és ma.” Az előadó mondandóját PowerPoint-os prezentáció tette érthetőbbé.

Mindenek előtt az egyházlátogatás fogalmának tisztázására került sor. Arra, hogy mit jelent általános értelemben véve a visitatio kifejezése, illetve a különböző korszakokban hogyan változott ennek a fogalomnak a jelentése. Ezek után néhány bibliai példán keresztül az egyházlátogatás bibliai gyökereire történt utalás. Különösen is Pál apostolnak a gyülekezetek látogatásában és gondozásában betöltött szerepe került előtérbe. Ezt követően az egyházlátogatás gyakorlatának a kialakulásáról hangzott el néhány gondolt, illetve arról, hogy a különböző korszakokban ez a jelenség hogyan és miben gazdagodott, specializálódott. Ebben a gondolatmenetben külön helyet foglaltak el a reformációban bekövetkezett változások, és arra a kérdésre is igyekeztünk a választ megtalálni, hogy a reformáció felekezetei miért tartották meg a visitatiók gyakorlatát.

A történeti áttekintés után néhány egyházlátogatási jegyzőkönyv szövegéről készült fénykép bemutatása következett, illetve a jegyzőkönyvekben szereplő fontosabb adatok ismertetése. A 17. századtól a 20. századig terjedő korszakból négy jegyzőkönyv szövege került bemutatásra, és minden dokumentumnak a jellegzetességére és sajátosságára is sikerült a figyelmet felhívni.

Végezetül napjaink egyházlátogatási szokásairól és szerepéről emlékeztünk meg, valamint bemutatásra került a Tiszáninneri Református Egyházkerület legújabb egyházlátogatási jegyzőkönyvének meghatározott kérdéssora.

Az előadás után alkalom nyílt kérdések feltevésére, amely lehetőséggel a hallgatóság néhány tagja élt is.

Roma fiatalok könyvtár-szocializációs programja (4)

Időpont: 2014. március 27. 10:00 – 12:00

Téma megnevezése: A könyv és az internet világa

Előadó: Misák Marianna lelkész-könyvtáros

Dancs László tanár

Helye: Sárospataki Ref. Kollégium Tudományos Gyűjteményei Nagykönyvtára

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Roma fiatalok könyvtár-szocializációs programja

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

A könyvtár és az internet világa

című előadásra

Előadó: Misák Marianna és Dancs László

Időpontja:

2014. március 27. (csütörtök) 10 óra

Helyszín: Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei
Nagykönyvtára

Összefoglalás

A könyv és az internet világa címmel 2014. március 27-én roma fiatalok egy csoportjának tartottam foglalkozást. Az első kérdésre, miszerint mi a fontosabb: a könyv vagy az internet, egyértelmű választ kaptam: az Internet. Azt gondolom, ez nem meglepő. A 21. század fiataljai kezében ma már kevés alkalommal láthatunk könyvet. Az okos telefonok táblagépek, hordozható számítógépek világát éljük, amiben kevés szerep jut a könyv számára. Ezt könyvtárosként szomorúan tapasztalom. Éppen ezért lényegesnek tartom a könyv és annak előnyeit mindenki szívére helyezni. Ezáltal pedig az olvasás fontosságát. Igaz, az internet is nyújt olvasási lehetőséget, de nem nyújtja azt az esztétikai élményt, egy könyv kézbevétele adhat. A könyv, az olvasás, a könyvtárlátogatás lassan nem tartozik az emberek kedvelt időtöltései közé. Igaz, a könyvnek is meg vannak a maga hátrányai, de ugyanez elmondható az internet, a számítógép világáról is. Szerettem volna előadásommal érzékelteni, hogy mindkettőnek az előnyeit is és a hátrányait is. Illetve a roma fiatalokat valamilyen formában a könyv, a könyvtár értékeinek meglátására és megszeretésére rávezetni. Továbbá felhívni a figyelmet arra is, hogy e kettő, a könyv és az internet nem zárja ki egymást. Sőt napjainkban már a könyvtárak sem nélkülözhetik az internetet. Majd ezt követően megtekintettük a Tudományos Gyűjtemények muzeális Könyvtárát, ahol több száz éves könyveket láthattak, vehettek kezükbe, s rácsodálkozhattak arra, hogy milyen kincs és érték a könyv. Ugyanígy végigjárhattuk a raktárakat, ahol azokat a könyveket tárolják, melyek a kutatók és látogatók elől el vannak zárva. Végül a túra az Iskolatörténeti Múzeummal zárt. Ezt követően mindenki magához vehetett egy ajándécsomagot, melyben a könyvtől elkezdve más ajándékokat talált. S hogy a szellem mellett a test sem maradjon éhes, nem maradhatott el a pizza és a cola sem. Bízom abban, hogy ezzel a foglalkozással némileg hozzájárulhattunk a roma fiatalok könyvtár-szocializációjához.

Misák Marianna

Felolvasó ülés (9)

Időpont: 2014. március 31. 19:00 – 20:00

Téma megnevezése: Fáy András, „a nemzet mindenese”

Előadó: Dr. Dienes Dénes egyháztörténész, teológiai prof.

Helye: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Szikszai terem

MEGHÍVÓ

„A tudás Patakja”

Felolvasó ülés

A Sárospataki Református Kollégium
szeretettel meghívja Önt a

Fáy András, „a nemzet mindenese”

című előadásra

Előadó: Dr. Dienes Dénes

Időpontja:

2014. március 31. [hétfő] 19 óra

Helyszín: Sárospataki Református Teológiai Akadémia,
Szikszai terem

Nemzeti Fajlesztési Ügynökség
www.ujsechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai
Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

Összefoglalás

Apja Fáy László ötezer holdas földbirtokos, anyja Szemere Krisztina.

A szülők 1791-ben Gombára költöztek (Pest vm.), a gyermek Fáy András azonban anyai nagyszülei birtokán, Gálszécsen nevelkedett. „A kis Andriská Isten kegyelméből friss, már foga is vagyon, már jó tánczos az új czipőkben, nem kell rajta gondolkozni, vagyon és léssen is reá gondunk.” – írta a szülőknek a nagypapa a cseperedő gyermekéről.

Református családban született, útja természetesen vezetett a sárospataki kollégiumba.

Tanulmányi éveit:

- 1793 – 1799 Sárospatak
- 1799-1803 Pozsony
- 1803-1804 Sárospatak

1804-től Pesten joggyakornok, ügyvédi vizsgát tesz, de a közigazgatásban dolgozik: 1810-től a pesti-, 1812-től a váci járás alszolgabírája majd szolgabírája. 1818-ban gombai birtokára vonult vissza, 1823-ban Pestre költözött, 1832-ben házasodott (Sziráky Zsuzsanna).

Anyanyelvén kívül olvasott latinul, németül, franciául és angolul, írókkal, költőkkel barátkozott.

1825-ben már megfogalmazta a javítás eszközeit. Színház, szabad ipar és kereskedelem, jobb büntető kódex, erkölcsnemesítés, javító ház, törvénykezés és közigazgatás javítása, takarékpénztár stb.).

A harmincas évek elején lelkesen csatlakozott Széchenyi István programjához. Széchenyi ösztönzésére belépett a Nemzeti Kaszinóba. 1835-től országgyűlési követ. 1837-től a Kisfaludy Társaság igazgatója. Részt vett a *Védegylet* alapításában, a *Nemzeti Kör*

munkájában, sürgette a nevelőnőképző intézet felállítását, mert nemzeti szempontból károsnak tartotta a nevelőnők külföldről való importját

- **Pesti Hazai Első Takarékpénztár, 1841**
- **1848 előtt 32 fiókkal bővült.**
- **Színházat igazgat, kidolgozza az első haza biztosító vállalat tervezetét.**
- **1848-ban visszavonult a közélettől.**
- **A pesti reformátusok főgondnoka.**

Szépíróként elsősorban mesegyűjteménye jelentős.

Mikszáth Kálmán egy Fáy Andrásról szóló tanulmányában azt írta, hogy ha nem Széchenyi lenne "a legnagyobb magyar" jelző - akkor ez Fáy Andrásnak járna ki, és ha nem Deák Ferenc volna a "haza bölcse" - akkor Fáy Andrást illetné ez a cím; így azonban csupán "a nemzet mindenese,, (Magát a szellemes meghatározást unokatestvére Szemere Pál fogalmazta meg).

